

Nagy Betti

Sebek

Lehajolt hozzám– gyöngyvirág- és púderillata volt –,és valamit a kardigánom gallérjára tűzött. Nem mosolygott, csak csücsörített pirosra festett szájával. Gondosan elrendezte, megigazgatta a kitűzőt – sosem láttam még ilyen hosszú, pirosra festett körmöket –, aztán felegyenesedett, és újra fölém nőtt. Felnéztem rá, néztem a kontyba fésült fekete haját, benne a fekete hullámcsatokat, a púdertől sápadt bőrt. Nem mosolyogtam, csak bámultam udvariatlanul. Nem mosolygott ő sem, szájával csücsörített.

Lehajtottam a fejem, hogy megnézzem, mit tűzött a galléromra. A kitűzőn Piroska sétált az erdőben, kosárral kezében, a kosárból kikandikáltak elmosódó dolgok – nagyon jól tudtam, hogy kalács és bor –, vele szemben a farkas vicsorgott, aki nem volt félelmetes, mondjuk, aranyos sem, éppen olyan volt, amilyennek lennie kell egy farkasnak. Körülöttük barna fák, alattuk zöld fű. Fémről volt, nem műanyagból. Soha életemben ennél szebbet nem láttam. Nem nyúltam hozzá, csak lehajtott, kissé félrefordított fejvel néztem a gallérom sarkán ezt a csodát. – Akkor hát vásároljunk be! – mondta apu, és belépett előttünk a Hangya szövetkezet boltjának ajtaján. Ez a bolt egy nagy csoda volt, tele finomsággal, fehér ruhás mosolygós–kontyos eladónővel, szürke zakatoló – csengő pénztárgéppel... A karunkra kosarat kellett akasztani, hogy abba pakoljuk, amit meg kívánunk venni. Volt kenyérpult, meg zöldséges–gyümölcsös, meg kimérve nápolyi, meg drázsé... Nem úgy, mint a Tibi – boltban, ahol a pult mögött a mindig bús és ideges Tibi bácsi állt, koszos kék kötényben, és meg sem tapogathattam, forgathattam azt a nyalókát, amit szerettem volna; csak ha a markomból átvette a ragadós aprópénzt, akkor kaphattam meg. Na jó, Mikuláskor szép volt minden a Tibi – boltban is; piros lett az egész üzlet, még Tibi bácsi arca is fénylett a sok sztaniolpapírtól. Itt, a Hangyában viszont mindent megtapogathattam, megszagolhattam, megforgathattam, megnézhettem, mielőtt a kosárba tettem.

– Na, válassz, mit szeretnél?! – mosolygott le rám apu, és végigmutatott a forintos csokik, zizik, kekszek, drázsék fölötti polcon, ahol csupa flancos bonbon sorakozott. Olyan sokáig bámultam a felső polcra, hogy belefájdult a nyakam, ezért inkább tovább sétáltam megsimogatva azt, amit elértem: az uborkás üvegeket, az olajos hal- és májkrémes konzerveket, a dzsemeket. És ekkor megláttam azt a fémdobozt, amin egy félmeztelen kisbaba mosolygott, kanállal a kezében. Olyan boldog volt, és annyira szép az a kisbaba, hogy nem tudtam levenni róla a szemem.

– Ezt szeretném... – mondtam, és gyökeret vertem a polc előtt. Apu hahotázott és megölelt, az összes kontyos odafordult a jókedvére, és udvariasan mosolyogtak ők is.

– De drágám, az bébiétel! Babáknak való!

– Ezt szeretném... – mondtam újra.

– De te már nagy vagy, már óvodás! – próbálkozott apu kacintva egyezséget kötni velem, tudatva, hogy már én is majdnem közéjük, a felnőttek közé tartozom, és olyan vacakon mi már nem élünk, mint azok a babák.

– Ezt akarom... – mondtam újra, most már kicsit felemelve a hangom, hogy a sok derűltségből, ami körülöttem tombolt, kihallatszódjon. Apu észrevette toppantani készülő lábam, hát gyorsan levette a bébiételt a polcra, és a kosárba tette.

– Na jó, most válasszatok ti magatoknak valamit! – mondtam, és a pénztárhoz mentem. Nem

engedtem szatyorba tenni a kisbabás konzervet, a mellemhez szorítottam, hogy ezt majd én viszem.

Egy idő után rám hagyták, és hazaindultunk. Útközben felettem beszélgettek, ahogy lenni szokott. Általában felülről hallom a hangokat. Ha leereszkednek, és úgy beszélnek hozzám, akkor már tudom, hogy valami baj van, akkor valamit elrontottam, vagy valamit ők tettek tönkre...

- De hát mégcsak gyerek! - magyarázkodott apu. Nem értettem, hogy miért kell magyarázkodnia ennek az idegen, feketekontyos csücsörítőnek, de az ő dolga, gondoltam, és titokban, hogy ne vegyék észre, megsimogattam a kitűzőmet.

A kapu nyitva volt. Mindig nyitva van, mert rossz a zár, meg elferdült valami pánt rajta. Egyszer meggyanúsítottak azzal, hogy én hintáztam rajta, de letagadtam, és nem tudták bizonyítani. Feledésbe is merült adolog. Elmentünk a ház előtt, ahol égett a villany. Aranymeleg volt a fénye. Félszemmel néztem oldalra, félszemmel láttam a fényt. Az öreg diófa alatt már sötét volt, ott feltartottam a karom, hogy apu elérhesse a kezem. Kéz a kézben mentünk. A mi házunk hideg volt. A konyhaasztal üres.

-Na, akkor együnk! - mondta apu, és elkezdte kipakolni a bevásárlószatyrot. Szalámit, sajtot, retket és kenyeret szeleteltek, néha kuncogtak, azt játszották, hogy ügyetlenek, apu hadonászott a késsel, a fekete kontyos csücsörített. Cuppant egy borosüveg dugója, koccintottak a fejem felett, valami vicceset is mondtak, amit nem értettem. Nem tudtam eldönteni, hogy magukat, vagy engem szórakoztatnak. Épp mondtam volna, hogyha engem, akkor nyugodtan abba is hagyhatják, de nem mondtam. Nem mondtam, mert a félig nyitott ajtón át megláttam a hideg szobában az ágyon ülő mackómat. Ült a sötétben egyedül, karja gézzel bekötve. A bátyámmal játszottunk orvosost, ő injekciót adott neki, mert beteg volt, én meg visítottam helyette. Akkor kötöttük be a karját, mert sebes lett a tütől, és a kötés azóta is rajta maradt. Nem mentem oda hozzá.

- Asztalhoz! Kész a vacsora! -kiáltotta apu vidáman. Ez hülyeség volt, mert nem kellett odaérnünk, hisz ott ültünk már mindhárman. Megsimogattam ezen az asztalon - ahol kész lett a vacsora - egy égés félkör alakú nyomát. Apu tette oda a kávéfőzőt egyik szombat reggel. Anyu, mikor észrevette, sírt, nem toppantott a lábával, csak sírt, mert annyira sajnálta a vadonatúj konyhaasztalát. Utána hiába tett már rá terítőt, midig látta azt az égésnyomot. Maguk elé szalámis-sajtos-retkes szendvicseket tettek, elém meg a felbontott bébi konzervet. - Hát akkor, jóévtvágyat! - csücsörített rám a feketekontyos. Apu erre feszült lett, de aztán elmosolyodott, és megsimogatta a fejem.

Nem voltam igazán éhes, lebámultam az asztal alá, ahol apu és a feketekontyos lába összeért... Az egyik járólapból kipattant egy darab zománc, a hegből hosszú törésvonal futott végig egészen a cserépkályháig. Apu vágta földhöz a kókuszdiót, miután sem kalapácsnak, sem késnek, sem vésőnek nem adta meg magát.

- Hogy azt a leborult, kurva mindenségit... - mondta, és taposta a kókuszdiót, de az elgurult előle. Anyu szeme tele lett könnyel, nem toppantott, csak könnyel teli szemmel nézte a konyhája követ, amelyre azután hiába tett szőnyeget... Ez a lakás tele van sebekkel.

Nem ettem olyan rosszat még soha életemben, mint az a konzerv volt. Közben néztem a dobozon a boldog kisbabát, és próbálkoztam egy újabb kanállal magamba erőltetni. Gondoltam, ha neki annyira ízlett, akkor nekem sem lehet nehéz. Két kanállal bírtam hősiiesen lenyelni.

- Köszönöm, elég volt - mondtam, és végre a feketekontyos már nem csücsörített, hanem röhögött tele szájjal, úgy, hogy látni lehetett a fogára ragadt sajtdarabokat.

– Ennél valami más? – kérdezte apu. Megráztam a fejem. – Hazamegyek – mondtam, mikor a feketekontyos apu szigorú nézésére végképp abbahagyta a röhögést.

A diófánál jártam, annál, amihez kertész nadrágos férfiak jöttek, és mikor felvisített a fűrész, anyu az ablakban a függöny mögé ugrott, nem toppantott a lábával, nem mondta azt, hogy most már elég legyen, csak potyogtak a könnyei a fűrésznek magát nehezen megadó diófája láttán. A fa rönkje ottmaradt sebként az udvar sarkában.

A diófa csonkjáig jutottam, amikor apu utánam szólt: – A mackódat nem viszed magaddal? Nem – mondtam, és ettől a nemtől kicsit megfájdult a gyomrom. Le kellett volna venni a karjáról a kötést, gondoltam, akkor meggyógyult volna már az a seb. Alig láttam a sötétben az utat, de már nem volt orromban a gyöngyvirág és a púder illata, csak azt figyeltem, azt a távoli arany-meleg fényt, amit idefelé láttam.

Nagy Antal Róbert

Gondolatok egy kőszobornál

a kőszoborból kinéz az isten
madárszar fénylik a mézhajtincsen
merev szemében poshadt esőlé
csak porszemnyi pusztulás ül mellé
fakó nyakán mohából zöld nyaklánc
ősz szele zúg talpánál szellemtánc
ne sírj a sírnál volt és elmúlik
életen innen halálon túl itt
ragadsz a sárban a haldoklásban
lépj élj pár hónap és újra nyár van

Késés

rongyos a szőnyeg
kávéfoltos a parketta
piszkos a tapéta
körben gyermeki firák
leütött emlékek hullanak rád
mint az avarra a sárga falevél
látod a nyárnak régi ragyogását
de elkéstél
magadra nincs időd
lelked renoválása előtt
a csukott ablakon át
tarkón ló az őszi nap